

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 1 — kr.
Félévre 5 " — "
Negyedévre 2 " 50 "
Egy hónapra 1 " — "

Egyes száma ára 4 kr.

Felolós szerkesztő: **Kohányi Gyula.**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj:

Negy hattyos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többz 1 hirdetések alkú szerint jutányos arón vételnek fel. Helyezési díj minden külön bejegyzésért 20 kr.

Marjay Péter beszéde.

— Elmondta a képviselőház január 16-iki ülésén. —

T. Ház!

A György Elek beszéde után nekem, mint papnak, azzal kellene beszédemet itt kezdenem, a mivel a templomban végezni szoktam, hogy az ő beszédére azt mondjam, hogy: Amen! mert ebben a beszédben annyi szent igazság foglaltatik, hogy egyetlen jó lekiismeretű magyar ember sem mondhat egyebet (Zaj)

Előzők: Csendet kérek!

Marjay Péter: Ismétlem arra a beszédre, amit György Elek elmondott, lelkiismeret szerinti kötelessége a magyar embernek más nem lehet, mint az: mondani, hogy: Amen!

En azonban tovább megyek, nekem is van egy kevés mondani valóm és méltóztattnak egy parányi türelemmel lenni, nem nagyon sokáig veszem igénybe a t. háznak figyelmét, rövid leszek, de őszinte és igaz. (Halljuk.)

Azt mondták, hogy a költségvetési vita alatt a felszólalók legnagyobb része nem foglalkozott számokkal. Én rögtön — számokkal kezdem — legyen szíves a pénzügyminiszter ur is idehallgatni. (Halljuk.)

A György Elek beszédében elmondott igazságok százszor annyit megérnek a nemzetnek, mint a költségvetés egész összege. — A pénzügyminiszter ur is, a miniszterelnök ur is odaadná a költségvetés összegét azért, ha ilyen igazságokat annak a pártnak az álláspontjáról hallhatna. (Helyeslés a szélső baloldalon.)

A szám adatokban ezuttal tovább nem megyek, hanem rátérek arra, hogy mióta itt a tárgyalások folynak, mindenfelől p. naszok hallatszanak. A hírlapok azt mondják, hogy a tárgyalás egyhangú, kedvetlen, nem élénk, a házban pedig egymás szemére hányják a szónokok, hogy nem tárgyilagosak, hogy nem a pénzügyi dolgokhoz szólnak. De lehet-e élénkebben tárgyalni Magyarországon mostani viszonyai közt? (Ugy van! a szélső baloldalon.)

Hiszzen annyi a szomorúság, hogy itt valóban csak kedvetlenül, szomorodott szívvel lehet tárgyalni. Hogy azonban az itt elhangzott őszinte és igaz beszédeknek milyen a hatása, mutatta az, hogy a György Elek által hangoztatott nagy igazságok hallatára elfogódott az emberek lelke, a többség magába szállva elkeseredve nézett maga elé, nem mosolygott senki, mert tudta azt, hogy bizony ezek nagy igazságok, amelyek előtt meg kell hajolni.

Csupán a miniszterelnök ur próbált mosolyogni egy keveset, a Pulszky Ágost ur suggerálása folytán épp úgy, mint mikor a szekundába tett tanuló keserves mosolyt, erőszakolt az arczára, hogy társai előtt szégyenérzetét elpástatolja.

T. képviselőház! A nemzet közvéleménye már régen szekundába tette a miniszterelnök urat politikájával együtt, abból, a mint egy régi öreg debreczeni professzor magát kifejezni szokta, hat ökör, vagy 100 ökör sem húzhatja ki.

Hagyjuk tehát őt benne a szekundában és térjünk át a parasztnak azon másik részére, hogy itt nem szólnak a tárgyhoz, a költségve és egyes tétéleivel nem foglalkoznak. Megmondo ta György Elek de én is azt mon-

dom, hogy az magában nem nagy baj, mert majd az egyes tárczák tárgyalásánál igenis lesz ahhoz mindenkinek részletes hozzászólása.

Általánosságban kívánok tehát én is szólni t. ház és pedig, nehogy valaki eljárásban igazságtalannak mondjon, édesmagukon az ellenzéken kezdem, nem csupán a mi pártunkon, hanem általában veve az ellenzéken.

Az ellenzéki pártok egyik-másik része kijelentette, hogy nem vesz részt a vitában, azaz a passivitas terére lép. Ennek az okát nem kell messzemenőleg keresni, mert az a passivitas nem tart és nem tarhat sokáig. Azaz erő pl. a mely a nemzeti párton van, nem hagyja magát sokáig elnyomni, fel kel majd, kitör és elvál, mikor jónak látja; most csak pihenni akar egy kicsit.

A nemzeti párt szerintünk nagyobb sajnálatot keltett volna hallgatásával akkor, ha azon az alapon nyilvánította volna ki a passivitas, a melyen mi állunk. De úgy, mikor az általunk karhozott 67-es alapon áll, még sem költi fel hallgatásával annyira a mi sajnálatunkat. De mégis sokat vártunk tőle, mert ellenzéki irányban láttuk egyszer-mászor működését. Különbözik az ellenzéknek attól a másik arnyalatától, mely az ellenzéki séget abban látja, hogy kic-it meglegyintgeti a kormányt vagy a többségnek arcát, azután pedig megcsókolgatja, egy szóval egy kicsit megbántja azután neki mindent megszavaz. Mert az a nemzeti párt sokszor alaposan és élesen megiamadta a kormány karhozatos törekvéseit.

Hiszük, hogy azt továbbra is folytatja és ebből a szempontból óhajtuk, hogy a passivitasal mentől hamarabb hagyjon fel, folytassa eddigi munkáját hozzánk közelebb térve is azt az alapot támogatva, a melyen mi állunk.

A néppárt következik a sorrend szerint a nemzeti párt után, midőn az ellenzékéről akarok szólni.

A néppártnak a kelő oktatást megadta az előbb György Elek. Abból mindent megertettek és megtanulhattak. En azt mondom, hogy gyönyörű nevet választott magának ez a párt.

Voltaképen ennek az egész képviselőháznak a szó igazi neme és magas szós értelmében néppártinak kell lenni, mert ez a képviselőház a neppártveleti alapon van itt, a népet képviseli. De nem oly értelemben kellene néppártinak lenni, mint a mostani néppárt, mert ez voltaképen nem néppárt, ez csak bitorolja ezt a magas szós nevet.

En azt hiszem t. ház, hogy ha a néppártot ide küldő közönség még meg tudja bírálni a szavak, vagy az elvek, vagy a kötelességek nagy jelentőségeit, — akkor az a közönség, mely olvasta azt a pasquillust melynek neve ez volt: »Jön a tatár,« a néppárt mostani embereinek itteni viselkedése, folytán, a midőn voltaképen még a nép érdekében egy szót, nem hangoztattak itt, akkor mikor a kormányt a költségvetési hozzájárulást minden eddigi felszólalásukban megadták, akkor az a közönség, a mely a »Jön a tatár« című pasquillust elolvasta, majd azt mondja, hogy vigye el a tatár ne ilyen néppártolást, nem a néppártot — ezt nem mondom, mert személyeskedni nem szoktam, — hanem a néppártolásnak ez a módját.

Sokszor említették itt t. ház, hogy van e

jogosultsága a néppártnak, vagy nincs. En azt mondom, hogy nincs jogosultsága. Mert nekik a legnagyobb bajuk az, hogy az egyházpolitikai törvények életbeléptetése követelt kezében falra festett ördögöket látnak mindenfelé. Hogy ezen egyházpolitikai törvényeknek a hit és erkölcsi életre lesz-e valami káros hatásuk, azt egyelőre sem a néppárt tagjai, sem senki más meg nem mondhatja. Valószínű és megtörténhetik, hogy lesz annak a hitélet terén valamely csekély sajnálatos következtése, mindazonáltal nekünk — kiváltképen papoknak, a vallós és hit őreinek, bármelyik felekezet élén álljunk, nem arra kell törekednünk, hogy amely törvényt meghoztak és annak esetleg az erkölcs és hitélet mezején káros hatása lehet, arra szikozódjunk, a tempionban, a szószékben igazassunk, hanem igenis tessék, ha itt elvégeztük kötelességünket, hazatérni az eklézsiába a nép közé és a gyakorlati lelkészkedés mezején szedjük elő a mi embereinket és nézzük, hogy mily batása van ez önök által megátkozott egyházpolitikai törvényeknek és ha ott azt a hatást látjuk, hogy az bizony veszedelmes. akkor maradunk otthon tovább és korigáljuk meg azt. Nem igazatással a törvények ellen, hanem az erkölcsiségnek és hitbuzgóságnak megszilárdításával. (Helyeslés a szélső baloldalon.)

Az a párt a revíziót hangoztatja szüntelen. Ebben a kérdésben én is közeledem hozzájuk. Itt a kezem, revideáljuk! De ne hatról kezdjük a revíziót; mert az okos ember mindent elülről kezd. Először kezdjük a revíziót, revideáljuk azt az alapot, a melyre önök népboldogító eszméikkel ráleptek: revideáljuk a 67-es alapot, mert ez az oka minden bajnak, ez juttatja a népet minden veszedelembé, mely az országot és a magyar nemzetet előbb-utóbb el fogja árasztani és végképen meg fogja ölni. (Ugy van! a szélső baloldalon.) — Ez a revízió t. ház, minden magyar embernek a kötelessége, mert a haza bölcsőbb volt azt hiszem, mindenkinél, meg Pulszky Ágost t. képviselő urnal is bölcsőbb volt, a haza bölcsé sokkal bölcsébb volt annál, mintsem hogy azt gondolta volna, mikor a kiegyezést megcsinálta, hogy ez örökkévaló. Sőt inkább figyelmeztetett, mint egy igazi bölcs, mint olyan férfiú, aki hazájának és nemzetének szívében érzett szeretettel száll a sirba, hogy ezt az alapot fejleszteni kell, hogy ez csak szükségben kiegészítő rossz, a mikor nem lehetett egyebet tenni; de ha most a haza bölcsé felkelne sírjából 30 év múlva, úgy bizonynyúl sirva térna vissza s azt mondana, nem hittem volna, hogy ilyen legyen a nyomomba következő nemzedék, mert ezt a kiegyezést nemzeti irányban lehetett volna fejleszteni, de mivel már annyira el van rotyva, csak végképen való megsemmisítéssel, végkiürítéssel lehetne jót tenni a nemzet javára.

T. képviselő ház! menjünk tovább; — revideáljuk a nemzet jóletére a többi káros törvényeket, a melyek máris nagy nyomorúságot, szegénységet hoztak a magyar nemzetre, revideáljuk az adórendszer! Ne mondja senki, kivált mikor ez oldalról hangzik e kívánság, e követelmény, hogy talán az a gondolat vezet valakit, hogy az adófizetés eszmeje ellen történik. Az egész országban a legutolsó ember sincs, aki azzal a gondolattal foglalkoznék, hogy ne adózzunk. Mi a választások alatt is arra tanítottuk mindenütt a népet, hogy az

adót viselni kell, csak azt követeljük, hogy az adó elviselhető legyen és alkalom és mód nyújtassék arra, hogy az adófizető polgárok ebbeli kötelezettségüknek eleget tehessenek. Menjünk tovább, revidáljuk a katonai törvényeket, revidáljuk olyformán, hogy a hadsereg, amely a magyar hazát, a magyar nemzetet védelmezni van hivatva, ne legyen torzszülött, hanem egy egészséges, erőteljes igazi magyar hadsereg, mely magyar szóval, magyar kiképzéssel és igazi magyar tisztekkel tehessen eleget kötelességének. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.) — Akkor ha e tekintetben a revízió jól sikerül és a magyar hadsereg erőteljességében elő lesz állítva, akkor nem hátulról kell foltozni a magyar katonai kabátját s nadrágját mint a kőnigrázi csata után kellett (Helyeslés a szélsőbaloldalon) hanem akkor az lesz a jelszó: ezredes uram menjünk el mind, vágjuk le az ellenséget mind és jöjünk haza mind (Helyeslés és tetszés a szélsőbaloldalon) Ez lesz a magyar hadsereg működésének következménye (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

T. ház! Némelyek azzal vannak elkelve hogy a 67-es alap megmozgatni lehetetlen, hogy a mi álláspontunk indokolatlan, nem opportunus, a mostani időben, hogy elveink, eszméink, kivihetetlenek. Erre nézve ha az egész ország közvéleménye ez lenne, azt kellene mondani a költő szavait megfordítva, hogy Magyarországon nem sást, hanem verebeket nemzenek a sasok, és patkányokat szülnek a parducozok, ezt azonban alkalmazni nem akarom, mert tudom, hogy az igazi magyar közvéleményben el az az eszme és irányzat, melyet mi képviselünk, mi védelmezünk s mely mellett mindenkor síkra szállunk. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

T. képviselőház! Mi lenne az olyan ország népe, amely függetlenségének, önállóságának még csak gondolatáról is lemondana. Micsoda jövőt érdemel az a nemzet, amely fiait nem ilyen szellemben neveli. Az a nemzet nem számíthat a fenmaradásra. Az apa és anya, ki nem ily szellemben neveli gyermekeit, nem számíthat elismerésre, övéi tisztelgésére, ellenkezőleg a legnagyobb megvetésre s gyermekei kárhóztatására. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Ha az első magyarok ezer év előtt, mikor elfoglalták az országot, mikor az ország határához értek összedugták volna fejüket s azt mondták

volna; kivihetetlen, lehetetlen azt a gyönyörű hazát elfoglalni, akkor most a miniszterelnök ur, meglehet, hogy ott volna valahol Ázsiában minden környezetével és sokaságával egyetemben. Akkor azonban nem úgy gondolkoztak az ősapák, hanem akárhányan voltak — nem levén a számuk még ma sem kiderítve — azt mondták: előre és hazát a hontalannak! A mai többség pedig azt mondja: nyomjuk el a nemzetben a közérzületet és mondjuk neki, ezt lehetetlen kivívni.

Ez országban annyi a baj, hogy ezt mind egy rövidre szándékolt felszólalásban lehet elorsólni. Majd lesz alkalom, mikor nálam erősebb képzettségű és ékebb szólású férfiak megfogják ezt tenni. De par megjegyzést mégis kockáztatok. (Halljuk!) Azt mondta tegnap a pénzügyminiszter ur, hogy egészen más helyzete van egy olyan országnak, a mely összes intézményeit és így anyagi intézményeit is a saját céljainak saját érdekeinek, saját céljainak saját érdekeinek, saját szükségleteinek megfelelőleg rendezheti be, mint egy olyan államnak, mely nem öncélú hanem csak eszköz egy másik állam érdekében, a melynél az a tendencia, hogy amaz minél inkább kihasználja a gazdasági életet, a melynek tevékenységét, egyszerűen gyarmatunk tevékenységét, igenis egy nemzet önrendelkezési joga ebben állana, de ma ettől vajmi távol vagyunk, mert ha nem is összes javainkat, de e nemzet javainak legnagyobb részét egy másik kormány szípolozza ki. (Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

Magyarországot az isten megáldotta mindenféle jóval. Van kitűnő gabonatermelő földje, világraszóló bora, aranya, ezüstje a föld gyomrában, gyógyvíze, van minden, — csak kormánya és vezérő férfiai nem olyanok, mint lennie kellene! Mert ha az Isten által adott jókat egy igazi nemzeti szellemű kormány használná fel az ország javára, e nemzet sokkal boldogabb volna.

A szentírás azt mondja: »A szabadsághoz, a melyre hivatottok, mindvégig megjeljenek és ne köztözzétek magatokat szolgálat igájával.« Ez a szabadságot adta a magyarok Istenének nemzetünknek, de tág lelkiismeretű hazafiak a szolgálat igáját vetették a nemzet nyakába, sőt maguk a vezérők ez igát annyira megszórták már, hogy el sem tudják hagyni. Nem a szolgálat igájára vall-e, hogy a magyar kormány a maga és a nemzet önérzetének soha kifejezést nem adott? s

tekintélyt szerezni nem tudott? Meg tud-e oldani egyetlen fontos kérdést anélkül, hogy a miniszterelnök ne futkosson folyton Bécsbe? Majd meglátják, mikor a kiegyezési tárgyalások folynak, hogy a miniszterelnök urat és társait nem győzi suszterjnk cipőve, mert mind elköpták a Pestről-Bécsbe járással.

A pénzügyminiszter ur port hintett a közönség szemébe. Azt mondta majd megjavulnak a dolgok, mert a költségvetés 11 millióval többet ad a földművelésügyi miniszternek az idén, mint tavaly.

Ez a 1 1/2 millió a földművelési mostani állapotának a megjavítására annyit ér a mit avval lehet jellemezni, mint mikor — ismét a tanuló korom jut eszembe — ha valamelyik tanuló gyengén vagy nagyon rosszul felelt azt mondta az öreg professzor: hát fráter ez a semmicskéné! valamicskével löbbscske, ép így ez az összeg a földművelés és a közgazdaság megjavítása a semmicskéné! valamicskével többecske. De még az a kérdés, hogy majd a miniszter ur ezt a semmicskéné! valamicskével többecsket mire használja fel, mert ha festet lovakat vesz, vagy festett bikát hozat elő és kiállítja, hogy a gazdasági egyesületek vezérei és azon férfiak, a kik a földművelés terén nevelés munkáját folytatják, hozzák fel a tanítványait Debreczenből s a többi földműves iskolából, hogy ezt a festet lovat nézék meg, lássák azt a gyönyörű tenyészikát és olyat tenyészessenek a gazdaságban. Hát t. képviselőház, az a 1 1/2 millió nagyon kevés lesz, kivált ha úgy megy a képviselés, mint a multkor híres képviselés ment. (Derűtség a szélsőbaloldalon.) Akkor festett lovakat és tenyészikákat is keveset lehet venni abból az összegből.

Attól félek, hogy az 1 1/2 millió hogy lesz felhasználva, most csak azt mondom és majd ügyelni is fogunk itt rá, legalább ez a csekély értékűnek kijelentett és perhorreszkált párt ügye ni fog arra, vajjon milyen mértékben lesz felhasználva.

Felteszem a földművelésügyi miniszter urról, hogy a legjobb akarral és nemes igyekezettel fog a jóra törekedni, de előre megmondhatom, hogy ezzel a kis összeggel keveset fog segíteni, hanem hogy mivel lehet segíteni majd a tárczája tárgyalása alkalmával elmondjuk vagy elmondják majd hivatalosabb emberek.

A pénzügyminiszter ur azt is ígérte, —

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

Eredeti bünben.

— A Debreczen tárczája. —

Irtá: **Móra István.**
(Folytatás és vége.)

V.

Eppen, mikor az érettségi után voltak, akkor jött a sürgős izenet: hogy meghalt a jöltevéje. Ugy találták ebéd után halva, az asztalára borultna. A jezsuita igazgató kapta a sürgönyt.

— Főtisztelendő uram, elsőnek kérdezenek ki, hogy a tíz órai vonattal hazamehessek.

— Megteszem, fiam.

A hogy kilépett, egy hazájabeli pajtása akkor fordult ki másodmágával a portaajtón. Meghallotta a szavát.

— No Pap Tóninak is megesset. Az apja bekropált. Tudod, a kamarási pap.

A másik röhögött.

Ezért várta végig Falu Tóni a vizsgát, ezért nem ment haza. Az említett czimbora maga volt az, a ki meginterpellálta vizsga után.

— Hát te haza se mégy?

Az volt a felelete, hogy pofonvágta.

Vi.

Papnak nem szokott pénze maradni. Eltakarítják azt, hamarább, mint ötlet magát.

Meg hiszen, ha maradt volna is, mi köze ahhoz Falu Tóninak. Az adminisztrátor a boldogult ruháit ajánlgatta neki.

— Köszönöm, majd csak megélek. Nem azért jöttem, hanem a sirhoz.

Többet be se nézett a parochiára.

De hová legyen? Nincs a kerek világon, a kihez haza menjen. Vagy ha van is, ki az?

Visszament Kalocsára, ahhoz a házhoz, a hol lako t, még fizettek érte.

— Csak addig fogadjanak be, még valami után nézek.

Egy pár hét alatt férfivá lett.

Visszaérkezése napján találkozott avval a kis vörös boltossal, akinek a fiát tanította.

— Hát maga?

— Ögyelgek.

Elbeszélte, a hogy lehetett, a sorját.

— Ejnye, ejnye. Hát mért nem lett kis pap?

— Antal elmosolyodott.

— Nem akartam megcsalni azokat, akik pártul fognának. Se az Istent. Nem huz oda a lelkem.

A kis vörös boltos olyan keresztleletlen forma ember volt, tetszett neki ez a nyersesség.

— Hallja. Van nekem egy ispán sógorom Rácikanizán, én oda bekemendálok magát irnoknak az uraához, jó lesz-e?

— Ha én jó lesznek, nekem minden jó lesz.

Egy hét mulva azt írták, hogy jöhet.

Soha, senkinek se mondta meg, hogy gyalog ment.

VII.

Valami elszegényedett nagy nemből való ember volt Szilas Benő, az ispán, kemény, kevely ember, de dolgoz, lelkiismeretes. Megszerette a komoly, sebeskező fiut. Esztendő mulva rá merte volna bízni a lelkét is, a pénzt is, akár olvasatlanul.

Csak avval nem volt kibékülve, — hogy annyira kívül esik a világon. Soha szabadságot nem kér, senki hozzá nem jön, se levelet nem kap. Könyvet, lapot annál többet. Csupa gazdasági munkák.

— Mit töri magát annyira, — mondta neki egyszer, pedig szerette, hogy úgy tesz.

— Tudni akarom, hogy mit csinálók, — uram. Véremben is van a tanulás, meg ez a világ is ny nekem itt.

— Jól teszi, fiam.

Ezt a szót nem mondták már régen Falu Antalnak. De a következő három esztendő alatt sürűbben-sürűbben hallotta. Különösen abban az időben, mikor előtte a kisujját egy elcsapott béres.

Annak lett aztán a jutalma, hogy kinevezte ispánná. Csekély helyre, az igaz, a Juhmajorba, de husz-huszonöt esztendő emberre nagy, ritka szerencse az is.

VIII.

Senki meg nem ütközött azon, hogy a fiatal ispán elveszi Szilas Maját. Szinte előre lehetett gondolni. Hanem azt nem tudta senki kitalálni, hogy miért vetett az egész dolog bukfcenzet. — Pedig ugyan sokat találgattak utóbb.

ezt is csak szemfényesztő pornak tekintem — hogy a vallás és közoktatásügyi miniszter, azt mondta, egészen 2 millió forinttal többel fog rendelkezni az 1897-re szóló költségvetés szerint, mint az előző esztendőben. — Igen, csak hogy az a 2 millió forint a vallás és közoktatásügyi miniszter ur előbbeni ígéreteinek csak tizedrésze bevitására is kevés lesz, mert hiszen azt ígérte volt az egyházi politikai törvények tárgyalása alkalmával, hogy a szegény papságot akármelyik részben, akármelyik vallás felekezeti stóla kárpótlásban fogja részesíteni.

Hát hogy a papságnak minden felekezeten milyen a helyzete, azt a képet majd szintén lesz alkalmunk kellő világításba helyezve itt felmutatni, hanem azt már most is meg lehet kérdezni, hogy vajon ez az ígélet nem lesz-e olyan, amint a magyar közmondás mondja: „Ígérd meg, ne add meg!” mert nagyon sokáig kesik az ígélet, addig pedig otthon szegényebb papok családjaikkal, gyermekeikkel éheznek és rongyoskodnak mert hiszen a stóla-csökkenésnek a nyomá és következtése némev helyeken már is ígérkezik.

A segítőkésznek tehát elkell jönni mentől hamarabb, és a sajtó sebeket meg kellene minél előbb gyógyítani, de nem olyan irányban, mint a hogy a pénzügyminiszter ur akar gyógyítani, hanem az 1848. XX. t. cz.-nek az életbe léptetésével, az összes felekezeti lelkészek fizetésének állami költségéből való rendezésével.

Nem olyan módon kell a sajtó sebeket meggyógyítani, mint a pénzügyminiszter ur az az adóreform kérdésénél tegnap itt ugyancsak szemfényesztő porhintésképpen előadta, azt mondván, hogy igenis az adóreform napirendre lesz hozva és azt mondja, az általános jövedelmi potadó minden körülmények között kontemplálódik.

Mikor kontemplálódik?

És mikor lesz érvényre juttatva ez a kérdés?

Mert a betegnek azt mondja az orvos, majd megkapod az orvosságot egy hét múlva és meghal 3 nap alatt, keveset ér az orvosság.

Azt mondja továbbá a t. pénzügymin. ur, hogy a beszédek a melyek az ellenzéken elhangzottak, mint értetlenek és figyelemre nem méltók voltak! Ezt ezért hozom fel, az ő

beszédje nem-e szintén ezek közé sorozható-e?

Azt mondja többek közt az erről panaszkodónak feleve, hogy a kamatláb a vidéki takarékpénztárakban nem nagyobb, az előtt sokkal nagyobb 15—20% volt. Micsoda orvos lenne az, a ki azt mondaná a betegnek, hogy csak nyugodj meg orvosságot nem kapsz, nálad jóval nagyobb betegek is vannak. Azt hiszem tudjuk, hogy az ily orvos hová való lenne.

Egy pár szóval még arról akarok megemlékezni: hogy két képviselő ur védelmébe vette a közigazgatási tisztviselőket, nevezetesen azoknak a választásoknál tanúsított magatartását.

Feltettem magamban, hogy választási viszályokról beszélni nem fogok, mert azokkal nyakig van már azzal mindenki; az a köpenyeg eléggé ki van már porolva, felesleges azt tovább püfölöni, hanem annyit meg kell engednem, hogy a közigazgatási tisztviselők közt vannak elfogultlan minden szenvedélytől mert nagyon jóra való hazafias férfiak, akik azt mondják, hogy a tisztviselői állás nem arra való, hogy egy tisztviselő zsendár szerepét gyakorolja, hanem hogy kötelességét betöltsék.

A közigazgatási tisztviselőknél ezt a részét tisztelem, hanem meg kell mondanom, hogy vannak olyanok, a kik a szenvedélyt a szolgálalküszöget meg a választások ideje után a legcsendesebb időszakban sem tudják levetni.

Példákra lehetne hivatkozni, szavakra és ezrekre.

A képviselőválasztások nyomában következtek a tisztújítások és az egyik közigazgatási tisztviselő szolgabíró, hangoztatta: „Megálljatok, majd a községi választásoknál és vezéremberiteket mind kihagyjuk, és tényleg sok helyen meg is cselekedtek, hogy nem jelölték sem bírói sem semmiféle más állásra. (Igaz: ugy van a szélsőbaloldalon.)

És semmi ok sem mutatja a közigazgatási viszonyok szomorú állapotát; mint az, hogy még egy kis szolgabíró is hatalmáskodni hivatalos jogával és kötelességével így mer élni. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

Majd lesz szelözötve annak idején a képviselőház színterén egy választás, amely Hajdu Hadház szomszédos községben történt hogy mindjárt a választás után a bukott kormányparti jelöltet, aki nem is tisztviselő, ha-

nem csak tiszteletbeli szolgabíró, küldte ki a főispán a hadházi választásokat megejteni.

A népnek szavai, ezrei kívánták, hogy ezt — vagy amaszt jelölje a bírói állásra és egyetlenegy sem jelölt, hanem önkényileg önhatalmulag beültetett, mintegy kinevezte egyes oly embereket, akiktől a nép egyáltalában irtózik — és ezt büntetlenül akarta elkövetni, de — amint tudva van — a büntető eljárás megindított ellene. (Halljuk! Halljuk!)

Más helyen is megtörtént az, hogy a községi választások mindaddig nincsenek meg ejtve azért, mert a szolgabíró egy két kormányparti korifeus kívánságának eleget kívánván tenni törvényteleneséget merészelt elkövetni.

Az ily okok miatt a nép közvéleménye a hatalom irányában nemcsak hogy megingadozik, hanem végképen elvész.

T. képviselőház! Mindenkinek tudnia kellene, és felülről kellene jönni befolyásnak az alsóbbrendű tisztviselőkre, hogy a nép körében, a nép életében ne zürzavart, ne kéketlenséget, ne egyenetlenséget igyekezzenek előidézni, hanem a jó békeért, a községek előrehaladása érdekében viseljék azt a hivatalt, a melyet jó fizetést huznak, és a melyet ma talán csak azért érdemelnek meg, mert a kormányának kortesszolgálatokat tesznek. (Igaz Ugy van! szélsőbaloldalon.)

Nem akarom tovább a t. ház türelmét igéybe venni. (Halljuk! Halljuk.) Befejezem tehát beszédem azzal, hogy az olyan országban, a melyben ilyenek a közállapotok, a melyben az általános eladósodás már ily mérvet öltött, a melyben ily rossz gazdálkodás folyik épen a kormány részéről, a melyben ilyen tág a vezérőférfiak lelkiismerete, az ilyen ország kormányának a költségvetést nem szavazom meg, hanem csatlakozom a partunk vezére Kossuth Ferencz t. képviselő ur által benyújtott határozati javaslatához. (Élénk helyeslés a szélsőbaloldalon.)

A képviselőház mai ülése. — A képviselőház a ma d. e. 10 órakor tartott ülésében folytatta a költségvetési vitát. Szólasra csupán R a t k a y volt feljegyezve, s így valószínűleg be is fejezik az általános vitát. A mai ülésben terjesztik be az e g r i m a n d á t u m igazolását.

Muraviev és az orosz külpolitika.

Debreczen, jan. 19.

Néhány nappal ezelőtt nevezte ki Mikló s orosz czár Muravievet Oroszország külügyminiszterévé, arra az állásra, melyen egész Európa békéje nyugszik s kezébe adta a hatalmat egy egész világ nyugalma, békesége és jóléte felett.

Annak idején sokat irtak Muraviev-ről; lefestették egyéni szeretetreméltóságát, magán életét, eddigi politikai írsikereit — sőt hozzávetéseket tettek jövődől politikai irányára is felütnetve mint lelkes francia barátot, ezzel kapcsolatban czélozva arra a veszélyre, melylyel a Muraviev kinevezése Németországot fenyegeti.

Megirták azt is, hogy Muraviev sietni fog újabb és erősebb akcióit indítani Törökország ellen, sőt pusztán kinevezésének híre is engedékenységre hangolta a szultánt.

Mindezek találgatások, nélkülözve a szükséges alapot, a szükséges tartalmat. — Muraviev, mint diplomata eszközke volt, s mint külügyminiszter esz-

Hát azért, mert az eredeti bünt nem mossa le a keresztviz, ha esetleg kétszer részesül is valaki benne.

— Ugy-e fiam, jussom van tán kérdezni a szülei iránt?

Ezzel kezdődött a krízis.

— Azok nincsenek.

— De csak van valakije?

— Nincs nekem senkim. Mért tagadjam, uram, nem is volt. Ugy szedtek fel...

Szilás ispán komlikán dagadni kezdtek az erek.

— De csak nevelte valaki?

— Igen. A kamarási pap.

Aznap dében azt mondta Szilás ispán a feleségének:

— Marát küldjétek még ma Ungra a bátyámhoz. Az egész komédiából nem lesz semmi Kérlek, ez az ize valami pópista papnak a sarjadéka. Vegytem vele. — Nem jön ide többet.

XI.

Azon az éjszakán sötétben maradtak a juhmajori ispánház ablakai. Az ifjú haza se jött, úgy izente ki a holnapra valókat. Hanem bement, ahogy a számadó mondja, Magyarok-nizsanak. Ma először ilyenkor.

— Fura lenne, ha részegen jönne haza.

— Ráférne pedig. Fene józan emher.

— Nono, mindenkinek el köll egyszer járni a bolondját.

Hat el is járta Falu Antal a bolondját, alaposan eljárta. Muzsikáltatott, ivott. A kik

ösmertek látásból, nem győztek esodálkozni rajta. Hiszen ez jó gyerek, hé!

— Sűrűbben begyere pajtás, mondták neki bucsuzóban, mikor virradt.

— Ne feljetelek öcsém.

Egyenest a folyóhidnak tartott. Két vén koldus asszony ült a hid végénél, köszöntek neki, az első vásárosnak. Bele nyult a zsebébe odavetett az egyiknek egy koronát. Több pénze nem volt.

— Osztozzanak el rajta

Van-e a világon olyan koldus asszony, aki azt megtegye.

A hid közepén se volt Falu Antal, mar hallotta a vetekedésüket.

Nem is kallott annál több szót ezen a világon.

A nagy bucsusanásra pedig iszonyu égbekiáltást csapott a két asszony, meg a Bánát felül jövő hetipiaczosok. De mire a molnárak szemből kivertek az álmot, akkor már elmerült a juhmajori pap.

Dél felé hozták föl a halászok Adorján felül.

A vénebbik koldusasszony, akit az egész hetipiaczi kereset se kárpótolta a félkoronáért, fennszóval szidta a halotlat.

— Ebadta bolondja, pedig ugyan élhetett volna még!

... Az isten tudja, tán az édes anyja volt éppen.

köze lesz annak a pártnak, a mely magas állásra felsegítette: az anyaczárné pártjának. Mert Oroszország czári udvarában eltörpül minden, legyen az lehetség, szellem, rang vagy vagyon, ott nem ismernek mást csak pártokat. Pártja juttatta Muravievet a miniszteri székre, ha pártja bukik, vele bukik ő és politikai iránya is.

És annak a pártnak, mely Muravievet Siskin ellenében külügyminiszterre tette, nincsenek olyan politikai tendenciái a minöket Muravievnek tulajdonítanak, az bizonyításra sem szorul. Annak a pártnak politikai programja kettős: megtartása az orosz belviszonyoknak úgy, a mint vannak, abszolút uralkodójával, csinjeivel, pópáival és muzsikjaival, megtartani abban a félázsiai-feleuropai állapotban, a melyben vannak — de megtartani az államtól ép e tényezők épsége által épnek erősnek hatalmasnak. Ez a belpolitika, mely hagyományos az orosz kormányférfiak körében, melyet követett Górcsakovóta mindenki — e mellett nincs szabadelvűség, nincs felvilágosodottság de van politikai kemény és határozott hatalom.

Ránk ez alkalommal a párt külpolitikai iránya tartozik. Ez a párt nem német- és nem török ellenes, a francia szövetség, a francziák kecségető glóieka nem vakítja el a higgadt ó-oroszokat, a Nagy Péter czár betegemberét sem akarják ők megfosztani életétől. Jól tudják azok, kik e párt kötelékébe tartoznak, hogy Konstantinápoly elfoglalása egyenlő volna Oroszországra a végkezdéssel: józan orosz politika soha sem törhet Törökországra.

Miért? Mert Konstantinápoly elfoglalása megosztaná a különben is óriási birodalmat, mint megosztotta a rómaiit. Konstantinápoly pár évtized alatt az orosz birodalom fővárosa lenne: beállana a nagy ellentét a rideg, puritán Észak és az elpuhult fajtalan Dél között — s mi lenne az eredmény? — A birodalom felosztása.

Másutt van Oroszország számára tér a tevékenységre, mást akar megszerezni az a párt is mely Muravievet felsegítette: nem a kihasznál, elcsenevészedet török birodalom: Kelet-India az orosz politika czélja jelenben és jövőben. A gazdag, erős, hatalmas indiai császárság koronája ott a cél, melynek elpalástolására bármit szabad elhítni a világgal — még a török ellenes politikát is és vigyázat! Az ind törzsek még nem felejtették el Nana-Sahibotsa vérsipog lázadást, még nem felejtette el törzsrokonai százezreinek leöletését — s ha egy ügyes kéz találkozik könnyen lobogtat ott ismét lázadás lángja, s akkor Oroszországé a jövő!

Ez a cél. S az eszköz? Betölti e Muraviev a reményeket, melyeket hőkötnek, azt megmutatja a jövő!

A—S.

Színház.

A szökött katona.

Tegnap este újra a régi jó időknek egyik legjobb alkotását, Szigligeti »Szökött katona«-ját mutatta be Komjáthy a debreczeni közönségnek. A földszinti padosorokban több közönség is elfért volna, de a páholyok mind el voltak foglalva, a karzat pedig félelmetesen tul volt zsúfolva.

A kik tegnap este színházban voltak, igazi műélvezetben részesültek. Különösen kedvező volt az összehasonlítás a mostani divatos darabok és a tegnap előadott u. n. »ócskaság« között.

A mostani vérszegény darabokkal szemben mennyi erő, mekkora élel, minő elevenség lüktet ebben a régi idők kedves darabjában. Cselekmény van benne annyi, a melyből ez a mostani 2%-os oldalal geseftető írói had éppen tíz színművet gyártana.

Bár a cselekmény korra kissé távol esik már tőlünk s bár az általános védkötelezettség korában a »katona fogdosás« eszméje szinte idegenszerű s nem tarthat olyan közvetlenül, mint azokban a bus, és mégis sok tekintetben boldogabb időkben: de mert minden alakja az élet talajából nőtt ki, hatása még most is mely és általános.

Ennek a hatásnak az előidézésében nagy része volt a gondos betanulásnak, a pontos rendezésnek és a lelkiismeretes tanulmányon alapuló előadásnak.

A rendezésnek csak egyetlen pontjára van észrevételünk s arra sem a siker szempontjából, mert elismerjük, hogy nagyon, sőt tulságosan is sikerült volt, értjük a Zrinyibeli dula kodást. Ez a tulzása ellenkezik a régi idők szellemével s valamelyik modern rendező operetten és bohózatn fejlődött izlésének megbicsaklásából származott. Ne feledjük, hogy a színház műintézet, a melynek az aethetikaival is szoros köze van.

A szereplők is mind derakasan megállottak helyüket.

Kállay Lujza szépen énekelt s ügyesen játszott, amiért sűrű tapsban részesült.

F. Csiga h a z i Etel és Locsarek né elentés szerepek kívánalma szerint kitűnők voltak.

A férfiak közül rokonszeny alakításáért, szép énekéért s jó játékáért a legnagyobb figyelem Bekéssy Gyulát környékezte.

Benedek Gyula (Monti) Bartha S. (Völgyi) Szilágyi V. (Gémesi) jól megállták szerepüket, de ez utolsónak első felvonásbeli kosztümje nem volt megfelelő.

Külön dícsérettel kell kiemelnünk Follinusz Aurélt, ki a tót-tranciául beszélő arszlánek cskét jó humorral, pompásan játszotta.

Rubos és Beczkóy epizód szerepüket jól betöltötték.

(Gr.)

Vendégszereplések Nyiregyházan. Nyiregyháza közönségének Ágh Aladár az előzőeken direktor egymásután szerzi a kellemes meglepetéseket. Vendégszereplésre felkérve a debreczeni színtársulat legjelesebb erőt, a kiknek megérkezését mindannyiszor nagy örömmel és tüntetéssel fogadja a város minden széptért-jóért lelkesedni tudó közönsége. Tegnap Komjáthy né a mi ünnepelt művésznőnk lépett fel ismét Madama-Sans Góneben, bemutatva azt a minden ízében tökéletes és kifogástalan alakítást, melyet mi is élveztünk a mult szombaton. A közönség szünni nem akaró tapsal adózott a művésznőnek elhalmozta viraggal s a szívélyes üdvözléseknek alig akart vége szakadni, Napoléon szerepében Vidóratot tapsokat. — Ma Benedek Gyula, tarsulatunk kiváló bonvivant színésze fog vendégszerepei nek egyikében, a »Váljunk el« vigjátékában, — melynek kitűnő komikumát ő olyan nyira érvényre tudja juttatni. Benedek még holnap is Nyiregyházan marad,

este ismét fellép, csak csütörtökön érkezik vissza városunkba. Ágh Aladár csütörtökön bucsuzik a nyiregyházi közönségtől, a midőn — mint már említettük — városunkban általánosan ösmert Ujházy (Ferency) Margit, Ujházy Edének, a kitűnő művésznök unokanővére vendégszerepel a »Nagy m a m a« Márta szerepében.

Táviratok.

Országgyűlés.

— Saját tudósítónktól —

Budapest, jan. 19.

Elnök Szilágyi Dezső A bíráló bizottság előadója bejelenté az egrí mandátum igazolását.

Polónyi Géza kívánságára felolvastattak az összes iratok. mire Polónyi hivatkozott arra, hogy Komjáthy Béla közvetlen az ítélet előtt megbetegedvén nem pótolható amivel a házszabályokat megsértették. Hosszasabban akarja Lukács miniszter előtt Festetics Pál gr. egykori miniszter kaposvári mandátumát felhozni, mely szintén megtámadtatván Festetics leköszönt.

Szilágyi Elnök nem engedi erre kitérni.

Polónyi indítványozza, hogy a jelentés utasítások vissza a bizottságba.

Fest Lajos, a biz. elnöke kijelenti hogy a házszabályok szerint 5 tagnak kell jelen lennie s hat bíró volt a jelen ítéletnél, mely e szerint korrekt.

Szalay Károly Polónyit pártolja. Szilágyi elnök, Bánffy br. és Horánszky Nándor nem tartják tárgyalhatónak a bizottság jelentését, mert az véglegesen határoz a mandátum felett. Tádomásál vették.

A költségvetésnél Papp Géza a néppártot támadja nemzetiségi politikája miatt.

Rátkay László hatással festi az ország, sulyos viszonyait. A magyar genius komolyan néz a jövőbe. Felsőhajt a költővel: Rosz időt kell élünk, rosz csillagok járnak. Öt perc szünet után gr. Zichy Janos beszélt s a vitát befejezték. Holnap jönnek a zárbeszédok.

Ujdonságok.

* A főmérnöki állás. Debreczen sz. kir. város főmérnöki állásának betöltése már csak napok kérdése. Az építési bizottság holnap mond szakvéleményt a beadott pályázatok felett s a főispán ennek meghallgatása után a január 28-iki közgyűlésnek jeienti be hogy kit nevezett ki főmérnöknek. Az építési bizottság holnapi ülésére a következő meghívót bocsátották ki:

Meghívó.

Az építési bizottságnak f. 1897. évi január hó 20-án délután 3 órakor a város, háza nagy termében tartandó ülésére.

Tárgy: A főmérnöki állás betöltése iránti véleményezés.

Gróf Dégenfeld József

főispán, bizotts. elnök.

Ez alkalommal érdekesnek, sőt szükségesnek látjuk felsorolni, hogy az építési bizottságnak az új szervezet alapján választás vagy kinevezés folytán és végre hivatalból kik a tagjai? Elnöke a főispán, ennek helyettesei a polgármester, esetleg a főjegyző. Jegyzője Gyóry Kálmán. Előadója a főmérnök vagy helyettese. (A holnapi gyűlésen az elő-

adói tisztet maga az elnöklő főispán végzi, ő terjeszti be a kérvényeket is.) Hivatalból tagjai; a tisztí főügyész, a főszámvevő, az építési tanácsnok (Körner Adolf) és a főmérnök. Van a közgyűlés által választott 12 tagja, névszerint Berger Henrik, Dobióczky Sándor, Kardos László, Kiss Albert, dr. Kola János, Komlóssy Dezső, Lengyel Imre, Márk Endre, Szikszay Lajos, Szabó József, Varga Ferencz, Zádor Lajos. A főispán újabb a szervezési szabályzat alapján 6 tagot nevezett ki az, építési bizottságba névszerint Látinovic Mihály áll. főmérnököt Eritz Ernő és Kugler Mihály államvasuti felügyelőket, dr. Király Ferencz, dr. Sárvar Gyulát és dr. Balkányi Miklóst.

*** A nyugdíj ellenőrző bizottság ülése.** A városi nyugdíj ellenőrző bizottság, ma délután a városházán Komlóssy Arthur főjegyző elnöklete alatt ülést tartott a melyen nyugdíjazási és egyéb apró kérvényeket intézett el.

*** A pusztangyalházi közbirtokosság,** — mint nekünk H. Szoboszlóiról írják — szombaton d. e. tartotta évi közgyűlését, a mely a szokásos tárgyakon kívül választással is foglalkozott. Az angyalházi biztos állomás Magyar Imre lemondása folytán megüresedett. A választás, melybe némi politikai íz is vegyült, azzal végződött némelyek hasztalan erőlködése daczárta is, hogy a liberális függetlenségiek jelöltje Márton József gazdálkodó nagy többséggel megválasztott. Egy pár elégedetlen ember azonban nem nyugszik meg a választásban s fellebbezni akarnak a megyei közig. bizottsághoz. Olyanforma dolog már ez, mint eső után a köpönyeg. Egy teljes rendben lefolyt választást két-három elégedetlen ember kedvéért nem fognak megsemmisíteni.

*** Névszerinti szavazások a januári közgyűlésen** A f. hó 28-án megtartandó városi közgyűlés napirendjére több teleknek megvétele és eladása van kitűzve. Hogy ezek felett a közgyűlés határozzon, ahoz a bizottsági tagok legalább 2/3-ad részének jelenléte szükséges, azonban vannak oly ügyek is, a melyek már másod ízben vannak kitűzve s így ezek felett a közgyűlés — tekintet nélkül a jelenlevők számára — határozni fog. A városi tanács ezen telek-megvételek és eladások ügyében a következő kommunikéket bocsátotta ki, a melyeket ajánlunk a közgyűlési tagok figyelmébe:

A város tulajdonát képező szováti ingatlanok: 1. a 350 sorszámú 50 □ öl területű Lajdz korcsmaház, 2. a 211 sorszámú 145 □ öl területű Nagybolt nevű épület, 3. a 28 sorszámú 67 □ öl belső korcsma nyilvános árverésen eladása feletti névszerinti szavazás az 1896 évi decz. 27-én tartott közgyűlésben 202/11282 1896 bkgy. sz. közgyűlési határozattal az 1897 jan. havi rendes közgyűlés napirendjére tüzetvén ki: az a f. hó 28-án közgyűlésen fog az 1882. XXVII. tcz. 110 §-a értelmében másod ízben megtartatni.

A Vay-féle 2213i sorszámú telekből 300 □ ölnek az ügyvédi kamara részére átengedése felett a névszerinti szavazás — másodízben — az 1882. XXII. t. cz. 110 és 164 §-ai értelmében a f. hó 28-án tartandó rendes közgyűlésen fog megejtetni.

Az özv. Kernhoffer Józsefné tulajdonához tartozó homokkerti szőlő föld megvételeinek névszerinti szavazással elhatározása az

1897 évi január 28-ik napján tartandó bizottsági közgyűlés napirendjére tüzetelt ki.

A nagy-master utcza 1331 sz. házastelek iskolai czélra leendő megvásárlása a január hó 28-án tartandó közgyűlés napi rendjére lett kitűzve, ez azzal tétetik közhtré, hogy ez ügyben a bizottsági közgyűlés f. év január 28-ikán a tagok számára való tekintet nélkül fog határozni.

A városi tanács.

*** Uj magyar állampolgár.** Debreczen városában lakik már néhány év óta Schager Károly s itt a nagyváradi utcza van neki igen jó forgalmu czukrasz üzlete Schager azonban osztrák állampolgár volt s így a magyar állampolgárság megszerzésére szoritották. A belügyminiszter a polpármesterhez ma érkezett leiratában Schager Károlynak engedélyezte a magyar állampolgárságot a honosítási oklevelet is megküldötte neki. Az uj magyar állampolgár a honosítási esküt a napokban teszi le Simonffy polgármester kezébe.

*** Hajdumegyey Takarékpénztár** vasárnap tartotta évi rendes közgyűlését, a melyen a kabai, püspökladányi és szováthi fióktelepek vezetői és számos részv. résztvett. A zárszámadások helybenhagyattak az osztalékrészvényenkint 15 frtban (150 frt után) lett megállapítva. A megejtettválasztások alkalmával vezérigazgatói és választmányi tagok újra beválasztottak. A közgyűlést bankett fejezte be a Bikában, a melyen mintegy 50—60 egyén vett részt. A bankettet Adler Samu igazgató rendezte barátai és ismerősei részére.

*** A h. bősörményi iparos ifjúság önképzőköre** saját könyvtára gyarapítására f. 1897 jan. hó 23-án, azaz szombaton a kerületház nagytermében műkedvelői előadással egybekötött zárókönyvtári táncvigalmat rendez. A rendezőség: Dobó Sándor elnök. Cseh János jegyző. Sárk Gyula alelnök. Id. Szathmáry András pénztárnok. Molnár Gyula igazgató. Helyárok: Oldalszék és az elsősor 1 frt 1 rendű Korszék 80, 2. rendű Korszék 60 kr. Deákok és gyermekek felét fizetik. — Jegyek előre válthatók a nyomdában. Fodor A. fodrász üzletében és este a pénztárnál A zené az első zenekar szolgáltatja. Kezdeté 7 és fél órakor. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak! Műkedvelői előadásul agatik: A csikós s. Ered. népszimű dalokkal és tánczezzel 2 felvonásban 6 képb. Irta: Szigligeti Ede. — rendező: Dobó Sándor, ügyelő: Molnár Gyula, sugó: Takács Lajos. s z e m é l y e k: s z t o l f f i a e s s f é r j é t ó l, Nagy-Ozmód ura Sárk Gyula, Ormódi Bencez unoka bátyja, Fodor Károly, Kiss Bálint paraszt gazda, Tóth Imre, Rózi leánya Geröczy Róza k. a. Erzsók ánya Monori Juliska k. a. Márton csikós Balku Sándor, Andris Molnár Gyula, Ferke Lévay Márton, bojtárok. Szárnyai szomföldes ur Gottschlig Károly, Torkosi jegyző Zónay Márton Nagy Ormódon. Vámos rektor Gorzsas Marton Nagy-Ormódon. — Labdacsné Bujdosó Ilonka k. a. 1. Lovász Klára k. a. 2. Monori Juliska k. a. 3. Dinók Juliska k. a. asszonyok. Georges, Bencez inasa Knizner Pál, Peti, Asztolf inasa T. Kiss Gábor. Főbíró Fodor Andor. Kocsáros Hagymási Kálmán. 1-ső paraszt Kiss Gyula. 1-ső cigány Pinta Sándor. 1-ső hajdu * * * 1-ső vasvillás T. Kiss Imre. Urak parasztozok, örök cigány zenészek, nép. — Történik az 1-ső szakasz Nagy-Ormódon a kastélyban és helység alatti mezőn, a 2-ik szakasz Nagy-Ormódon, a Bálint lakásán és a kastélyban, a 3-ik szakasz csárdában a helység udvarán és a kastélyban. — Az előadás után „A munka diadala” nagy alegóriai néma képlet, görög tüz fény világítás mellett előadják az összes szereplők Debó Katicza, Maklary Erzsike és Ignát Emma kisleányok szereplésével. Kéretik a t. közönség a pontos időben megjelenni, hogy a kézőnjő és által az előadás ne zavartassék.

*** A híres kisasszonyok,** Herczeg Ferenc leányai, azaz helye-ebben: Gyurkovics mama szép és szerencsés gyermekei meg vannak immár örökítve képb. is. Linek Lajos a szalontündérek e nagy tehetségű művésze festette meg a képet, a Gyurkovics leányokét, a híres kisasszonyok együtt vannak, pláin parad, sőt egyrésztük nagy toilletében. A színes kép, melynek hossza körülbelül egy méter úgy jelent meg, mint az első igazi magyar műmelléklet. Az „Uj Idők” Herczeg Ferenc illusztrált szépirodalmi hetilapja adja az előfizetőinek ingyért. Kép és lap érdekesség dolgában igazán egymáshoz való. Mindkettő öröme, sőt szüksége minden valamire való magyar uriháznak. A Gyurkovics leányokat láttuk már hozzávaló keretben, egy idevaló kedvelt szalonban. — Elragadó! Maga az „Uj Idők” becses, érdekes szórakoztató és kellemes tartalmával, pompás képeivel és gyakori műmellékleteivel szintén ott van minden valamire való olvasó asztalon. Aki e hazában a művelt névre igényt tart valóban alig lehet el a Herczeg lapja nélkül. Természetes, hogy a szépirodalmi újságban most a legfontosabb a regény. Az „Uj Idők” harmat közül ez uj évnegyedben Herczeg Ferenc most kezdett meg „Egy leány története” czimmel uj, hosszabb regényt Bródy Sándor „Tundér Ilona” czimű rövidebbet. — Coppée legujabb regényét „A bűnös” szintén az Uj időknek engedte át magyar nyelven való közlésre, a melybe máris bekezdtek. A három regény mégis csak egy kisebb részét teszi a lap gazdag tartalmának, a melyet a szerkesztő, két főmunkatársa: Mikszáth Kálmán és Bródy Sándor folyton kisebb nagyobb aktualis cikkekkkel gazdagítanak. — Rajtok kívül a szerkesztőség belső tagjai Tabori Róbert Lyka Károly Pósa Lajos, Tutsek Anna Sebők Zsigmond. Munkatársai: az élő magyar irodalom és a magyar festők mind. Különösen felhívjuk közönségünk figyelmét az „Uj Idők” farsangi számaira. Ingyen mutatvány-példányt mindenki kap ha a mi lapunkra és ezekre a sorokra hivatkozik. Az „Uj Idők” előfizetési ára azonban szerfölött kevés. A lap a Gyurkovics leányok nagy képével együtt félre 4 frt, Legokosabb ujevűl kezdve előfizetni mert akkor a folyó regények elejét is megkapják. Az „Uj Idők” kiadóhivatala: Andrassy ut 10, Rudapesten.

*** A polgári kör bálja.** A polgári kör az idén is bálát rendez, a melyre már szétküldötte a meghívókat s a melyre már városzerte nagy a készülődés. A meghívó szövege a következő: — A debreczeni „Polgári Kör” könyvtára javára 1897 év január hó 30-án szombaton az „Arany Bika” disztermében zártkörű bált rendez. — A rendezőség tagjai: Keki Sándor a r. bizottság elnöke. Dr. Orban József a kör elnöke. Nagy Bálint a r. bizottság alelnöke. David Mihály b. pénztárnok. Roncsik Lajos a kör s r. bizottság jegyzője. Komlóssy Mihály b. ellenőr. — Abraham László, Antal Vincze, Baik Szilágyi Imre, Bakó István, Balogh István, Balogh János, Bán István, Bányai Péter, id. Barcsai Miklós, Berger Vilmos Biczó Gyula, Boross Ferencz, Butay Gyula Bujdosó András, Csáky János, Csáky Béla Czegléd Gyula, Ferge János, Hankus Károly Harsányi István, Horvath Tamás, Imre János, Jambor János, Káposztás Imre, ifj. Kék Sándor, Király Gyula, Kovács János, dr. Körössy Kálmán, Kondor Kálmán, Körner Adolf, Margittay Sándor, Mócz András, Moricz Ferencz, Nagy Ferencz, Nagy Jakab, Nagy József, dr. Nagy Kálmán, Nagy László, Nagy Lajos, Némethy János, Pap László, Pávay Gyula, Pasztor Gyula, Péntek László, Pósalaky Mihály, Sipos György, Somogyi Gyula, Somogyi István, Stahl Geza, Szabó Kálmán, Szabó Imre, Szakácsi András, Szathmáry Mihály, Sentesi János, Szücs Elek, Torma Lajos, Tóth Sándor, Trázszy Géza, Trázszy László, Udvarhelyi Géza, Ungvári József, Vadon Sándor, Vantsa György, Vecsey Imre, Vilmos Lajos. Kezdeté 8 órakor. Bélipti díj személyenkint 1 forint, családi jegy 3 forint, páholy jegy 3 frt. — Páholyba lépőknek nem kell személy jegyet váltaniok. Zenész

Rácz Károly. Felülfizetések a jótékony cél érdekében köszönettel fogadtatnak s hirlapilag nyugtáztatnak. Jegyek előre válthatók a kör helyiségében (Piacz, Tisza ház), továbbá Szent Királyi Tivadar, ifj. Pájer József s Serly Ede urak üzletében s este a pénztárnál.

Nyílt levél.

Tek. Ferenczy Elek urhoz mint b.-ujváros járás főszolgabírához.

Tekintetes Főszolgabíró Ur!

A mint méltóztatik tudni, Hadház község — Gróf Dégenfeld Pál t. b. főszolgabíró ur jó akaratából — új törvénybírói kapott új évi ajándék a Sallay József személyében.

Nohát gyönyörködhetik benne a méltóságos főszolgabíró ur s különösen örülhetett volna, ha f. hó 15-én este a birtokossági választásnál látta volna a törvénybíró ur jeleskedéseit.

Ugy este 7 óra körül ugyanis még javában folyt a szavazás s egy jókora csapat ember ott beszélgetett az előszobában s bent a szobában ült a szavazat szedő bizottság, midőn az elő szobából egyszerre csak nagy zaj, nevetés s káromkodás vegyesen hallszik be. Ekkor görgött be ugyanis az előszobába a tisztelt törvénybíró ur (apró ember) teljesen, részeg állapotban e szavakkal: „csend! rendjön a törvénybíró”.

A jelenlevők majd kinézték a szemöket, — úgy néztek széjjel, — de . . . a törvénybíró nem tudták felfedezni.

Egy borzas, részeg emberke ugyan ott pattogott összevissza s erősen kiabálta hogy „előni fogok törvénybírói jogommal”, de azon nem volt törvénybírói kép.

Azonban a kis pattogó figura váltig verte a mellett s erősítgette, hogy de bizó a törvénybíró s most már takarodjék innen mindenki haza, mert elmúlt 7 óra stb. stb. — A szép számot tevő jelenlevők — előbb alapos fésülés és kefézés alá véve a kis atyafit — végre konstatálhaták a személy azonosságát s gondoskodtak róla, hogy a törvények e jeles órá valami baklövést ne csináljon (megkellett fogni a kis dühöst).

Szegényke azt sem tudta magáról megállapítani hogy részeg-e vagy nem s a jelenlevők által kívánta ezt konstatálni; persze volt szakértő sok, elég s nagy szótöbbséggel rögtön ki is mondták a „részeget”.

De esett már a tisztelt törvénybíró uram hasonló eset máskor is. — Így pl. múlt év december 10-ike körül, a midőn is fogadóban — szinten alaposan bekanyarítva fülem halatára kiabálta „ez ide szerint én vagyok a törvénybíró, éljen Sallay József a törvénybíró. (a sz. rencsétlen magi magát éljenzte meg.)

Különben nem tréfa ez Tek. főszolgabíró ur, sőt nagyon is elszomorító dolog s ezen ezért igen kérem a főszolgabíró urat, hogy addig is, míg a rendszeres feljelentés megtehető e jeles férfi ellen, méltóztatassék saját hatáskörében intézkedni, hogy a nagy közönség megbotránkozatára s a Sallay J. által elfoglalt hivatali állás szegényére ilyen ingyenes hátrányosságokban ne legyen módunk gyönyörködni.

Méltóztatassék neki négy szemközt megmondani, hogy csak vizet igyék, vagy ha már lumpóni akar, hát legfőlebb lefőlözött cukros vizet. A bor nem neki való.

H.-Hadház 1897. jan. 17.

tisztelettel
Tatár Gábor.

IRODALOM.

előfizetési felhívás.

(Folyt. és vége.)

A Magyarországi Statisztikai Czim- és Névtára című kézikönyv az 1897. évvel a XVI. évfolyamba lép s tartalma, úgy mint az előző években, legnagyobb részletességgel kiterjed az állami szervezet ismertetésére: a felső uralkodóházra, a legmagasabb udvartartásra, az országgyűlésre,

a miniszteriumokra és az ezek alá tartozó hatóságokra és hivatalokra s itt nemcsak a hivatalok személyzetére nyújt kellő tájékoztatást, hanem világos képét adja annak is, hogy a hivatalok mely felsőbb hatóság alá tartoznak; megjelöli a hivatalok számát, székhelyét; feltünteti a felsőbb hatóságoknak ügybeosztását, hatáskörét. Magában foglalja továbbá e kézikönyv a legújabb változások figyelembevételével az egész országnak községi (közigazgatási) beosztását, az e. f. bíróságoknál pedig a bányai, sajtó- és pénzügyi bíróságok, a közjegyzői és ügyvédi kamarák megjelölését, a telekkönyvi hatóság, a közjegyzői, adó- és betéthivatal pontos megnevezését. De ezeken kívül szintén részletesen közli a társadalmi életben jelentékenyebb szerepkörrel bíró magán-intézeteket és társulatokat is. Az illető nevekkel könnyen érthető rövidítésekkel kitünteti a rendjeleket, a legmagasabb kitüntéseket, a nemesi élénkeket, a társadalmban viselt főbb állásokat s tudományos képesítéseket, stb. A valóságos belső titkos tanácsosoknak, az összes rendjelek és egyéb kitüntetések tulajdonosainak, a kir. tanácsosoknak névsorát külön összeállításban is közli. Ezekon kívül helyet foglalnak a könyvben még a cs. és kir. közös miniszteriumok és az ezek alá tartozó hivatalok, valamint Bosznia és Hercegovina hatóságai is. A jelen évfolyam az első, a mely felöleli továbbá az osztrák állam hatósági szervezetének változásait ismertetőleg legalább is olyan alakban, hogy az ekképen kibővített Czimtár használatát mellett most már minden más segédkönyv feleslegesé válik. A Magyar Tiszti Czim- és Névtár, hogy az év első negyedében rendszerint nagyobb mértékben előforduló összes változásokat magában foglalhassa, úgy mint 1896-ban, 1897-ben is aprilis havában fog megjelenni. A országos m. kir. statisztikai hivatal 1897. évi kiadvány sorozatában előirányzott összes — mintegy 400—450 ív terjedelemben megjelent kiadványoknak előfizetési árára együttesen 10 forintban van megállapítva. Elő lehet fizetni a kiadványok egyes csoportjaira is, még pedig a Magyar Statisztikai Évkönyvre és a Magyar Statisztikai Közlemények három kötetére (17. 18. és 19. kötetek) 5 forinttal, a Statisztikai Havi Közlemények egész évi folyamára 4 forinttal s végül a Magyar Tiszti Czim- és Névtárra 5 forinttal. Tekintettel azonban a kiadványok tartalmának kivétel nélkül közérdekű voltára, valamint arra a körülményre, hogy az egyes kiadvány-csoportok előfizetési ára jóval magasabban van megszabva, mint a mely rész közös előfizetés esetén egy-egy csoportra aránylagosan esik, a 10 forinton való együttes előfizetés sokkal előnyösebb és ajánlatosabb. A Statisztikai Havi Közlemények kivételével — a melyek füzetekben jelennek meg — az összes kiadványok, úgy mint eddig, erős vászonkötésben fognak közrebozsáttatni. Az előfizetési iránt legkevesebb 1897. évi február hó végéig kell intézkedni, minthogy a Statisztikai Havi Közlemények első száma, az 1897. január havi adatokat tartalmazó füzet, már a nevezett hó végén meg fog jelenni, a midőn tehát a statisztikai hivatalnak a nyomtatandó példányokból az összes szükségletet ismernie kell. Az előfizetési pénzek a megrendeléssel együtt közvetlenül az országos m. kir. statisztikai hivatalhoz (Budapest, V. Akadémia-utca 12. szám) küldendő kb. e. Végül ezuttal is megjegyezzük, hogy e kiadványok könyvtári uton is megszerezhetők, azonban jóval nagyobb áron, minthogy a bolti áraz előfizetési árnak körülbelül kétháromszoros ban fog megállapíttatni. Budapest, 1897. január havában. A országos m. kir. statisztikai hivatal.

Ismét a hadházi szocializmus,

vagy:

Hogy lesz a szunyogból elefánt?

A „hadházi szocializmus” czim alatt egy kósza hír járta be a napokban a debreczeni lapokat sőt felült e hirnek egy pár fővárosi lap is.

Nem tudhatom, hogy honnan származott s kinek bölcs kobakjában született ez alap'alan hír, mert hiszen úgy is kitudódik az majd a megindított esküdt-zéki tárgyalás folyamán; nem vitatom, mennyiben tér össze a tisztesség fogalmával csak úgy abin visis neki re'hanni a mások becsületének s e nemtelen tett eszközül és terülj épen a szabad sajtót használni fel: csupán konstatálni kívánom itt azon — a már Veszprémi István és Simon Károly által e lap hasábjain teljesen bebizonyított, tény, hogy minden — a hadházi szocializmusra vonatkozó hír légből kapott rossz akaratukoholmányos elenséges indulattal töltve a kultalaptalan ráfogás.

Ezt sem tenném, ha a Debreczeni Hirlap 6-iki számában megjelent hasonczimú hír oly könnyelműen és veszélyesen be nem lovagolt volna a Simon Károly és Tatár Gábor — a hadházi közélet eme leghasznosabb s legtevékenyebb tagjainak szeptőlten, tiszta becsületébe.

A nevezett cikk ugyanis S. K.-t és T. G.-t leketlen igaztónak s több efféléknek tünteti fel.

E képtelen ráfogás az igazsággal homlokegyenest ellenkezik s a kik a tényeket és Simon Károlyt és Tatár Gábort ismerik, azok előtt annak értéke a nullán alól redukálódik; de a kik a tényeket és személyeket nem ismerik — tehát a nagy közönség, a közvélemény — így félrevezettelve tévesen ítélhetnek.

Én is tehát — mint a dolgok csendes szemlélője — kötelességemnek tartom az igazság felderítéséhez szerény tehetségem szerint legalább egy szemernyivel hozzájárulni s e célból megismertetni a személyeket és eseményeket a maguk valóságában.

Mert ki az a Simon Károly? Egy ember! Igenis ember. Ember a szó legteljesebb értelmében!

A ki úgy is mint tanító úgy is mint egrén a tisztoság és becsületesség előképe a ki fedhetlen tiszta jellem, s széles körű ismerete alapos készütsége s tudása által nem csak Hadházon hanem országzszerre ismert s köztisztelés és becsülésben álló egyén.

A ki összes tehetségei s atapos tudását s legönzettelenebb lelkesedéssel mindenha és a legzélésebb körben a közjólét, a szép-és nemes czélokért küzdésben igyekezett érvényesíteni; a ki a közérdek szempontjából el tudta tűrni a személyt érintő gunyt bántalmat (tanu rá Ferenczy főszbiró.)

A ki képes volt megbocsátani még az olyan ellenszónak is, mint a milyen ellenség . . . Sinay János

Éskia az a Tatár Gábor? Egy nyíltos zinte és becsülletes magyar ember! vagy nem elég valamit így állítani tanuk keletnek!?

Állj elő Hadház lakossága s pártkülönbőség nélkül, szivedre tett kezekkel mondd el mittett Simon Károly ittenitanitokodásának 15 évre terjedő ideje alatt!

Te tudod, mit köszönhet Simon Károlynak az egyház, melyet a régi avult adózási rendszer folytán beállott s hosszes tengődés posványából szeretett lelkipásztorunkkal karöltve kiemelt.

Te tudod, mily buzgalmat fejtett ki ugyancsak lelkipásztorunk mellett az immar kész s szép és díszes új iskola létesíthetése s felépítése körül.

Te tudod, milyen tevékenységet fejtett ki a pártszínezet nélküli kaszinó alakítása érdekében, hol községünk értelmisége naponként találkozhatik s a melynek megalakulása óta folyton jegyzője;

Mükedvelő körnek, felolvasó körnek, olvasó körnek stb. ki volt a legelkeesebb támogatója ;

A dalegylet, tiszoltó egylet meg nem tudom én miféle egylet kinek köszönheti ételét ha nem Simon Károlynak és Tatár Gabornak ;

Ti tanítótársai Simon Károlynak, mondjátok meg : a közszellemnek, az egyetértésnek s a kartársi szeretetnek kicsoda oly buzgó apostola köztetek mint Simon Károly ;

Te egyházmegyei tanítóegyesület, te Hajdumegyei Gönczi egyesülete, országos ref. tanító egyesület, melyeknek Simon Károly részint elnöke, részint alelnöke ; te egyházmegyei és egyházk. tanügyi bizottság — melyeknek S. K. tagja — mondjátok meg : miért ajándékoztatok meg e megtisztelő bizalommal Simon Károlyt, hiszen ez az ember a hivatalos ráfogás szerint szociális izgató, minden törvényes rend és hatalom ellen lázító, nép-bujtató, politikai tekintetben közveszélyes egyén.

Közveszélyes egyén !

Mily borzasztó vád.

Valóságos halálos ítélet !

Hisz az állatok között a közveszélyes egyént egyszerűen lebunkózzák, az embri társadalomban a közveszélyes egyént felakasztja vagy életfogytig tartó börtönre veti a törvény, a közveszélyes egyént — ha valami uton módon kikerüli az igazság szolgáltatás kezének súlyát — maga a társadalom veti ki kebeléből örökre és visszavonhatatlanul, mint a testében a vérkeringés az abba tévedt kóros anyagot.

Közveszélyes egyén !

Hát lehet és szabad e borzasztó kifejezést, ez emberölő vádat oly könnyelműen — hozzá oly alaptalanul — dobálni, mint pajkos gyerekek a játék szeret képező labdát ! ?
Itéljétek ! Kóti Jeremiás.

KÖZGAZDASÁG.

Ingatlanok fogalma.

— A debreczeni kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál. —

5. Keri József és neje Kozák Mária varga kerti szőlőföldjének 350 □ öl területű részét megveszik Rupt Ferencz és neje Hollinger Lujza 690 frtért.

6. Berger Henrikné Fischbein Fáni cser utcai házat a hozzá tartozó ondódi földdel együtt eladja Nagy József és neje Pósalaky Juliánna debreczeni lakosoknak 3200 frtért.

7. Váradi Károly eladja 1207 □ öl területű tőczős kerti szőlőjét 350 frtért Miskolczi Ferencz és neje Mészáros Juliánának.

8. Svarcz Jakabné Fenermann Rozália Meszena utcai 547. népsorszámu házának felerészét ajándékozza.

9. Suba István és neje Matkó Juliánna megveszik Kis Bálint és neje Nagy Eszter kakas utcza 500. sorszámu házat 5500 forintért.

10. Ökrös Sándor és neje Barna Juliánna 3379 nép sorszámu házat megveszik Klein Mihály és neje Lampenfeld Róza 2500 frtért.

11. Dr. Bencsik József ügyvéd budapesti lakos eladja néhai atyja Bencsik Boldizsár után öröklendő s a debreczeni 3243. szjkb. ben A. I. 3483 és 7030. hrsz. alatt foglalt házas telek és ondódi földnek öt illetendő 44 részét Bencsik Károlyné Dancs Irmának 1600 frtért.

12. Végh János és neje László Zsuzsánna kut utcza 3230. sorszámu házat megveszik Móricz András és neje Poroszlai Zsófia 975 frtért.

13. Vilmos Lajos és neje Piránszky Róza megveszik Hegedüs István és neje Simay Rerta burgondia utcza 307. sorszámu házat 23,500 frtért.

14. Stern Hermann csödtömögéhez tartozó nagyváradi utcza 2213 sorszámu házat az ondódi földjével együtt birói árverésen 10,501 frtért megvette Vadon Sándor ügyvéd debreczeni lakos.

Budapesti gabonatözsde.

jan. 18

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései akövetkezők

B u s a	kilós	Ar 100 klg.	kilós	Ar 100 klg.
Bánsági ó	75	—	76	—
"	77	8.35	8.45	78
"	79	8.55	8.65	80
Tiszavidéki ó	75	—	76	—
"	77	8.50	8.55	78
"	79	8.65	8.70	80
Pestvidéki ó	75	—	76	—
"	77	8.45	8.50	78
"	79	8.60	8.65	80
Fehérmegyei ó	75	—	76	—
"	77	8.55	8.60	78
"	79	8.60	8.65	80
Bácskai ó	75	—	76	—
"	77	8.55	8.60	78
"	79	8.70	8.85	80
Észak magy	75	—	76	—
"	77	—	78	—
"	79	—	80	—

	Min. hekt.-ben	Ar kilógram
Rozs elsőrendű uj	70—72	6.70 6.75
" másodrendű "	—	6.65 6.70
Árpa takarmánynak "	60—62	4.00 4.35
" égetni való "	62—64	5.10 5.30
" serfőzdei "	64—66	6.53 8.—
Zab ———— uj	39—41	5.70 6.20
Tengeri bánsági — uj	—	4.15 4.20
" más nemű —	—	4.05 4.10
Repcze bánsági	—	0.— 0.—

Kőbányai sertés-piacz.

jan. 18.

Hizott sertés árak : 1. Magyar első rendű Öreg nehéz (páronként 400 klgon felüli súlyban — krtól—krig. 2. Öreg közép (páronk 300—400 kil.súlyb. — krtól — krig. 3. Fialat (páronként nehéz — ban felülisúlyban) — krig. 4. Fialat közép páronként 250—320 klg. súlyban 54—56 krig. 5. Fialat könnyű páronként 250 kgr. terjedő súlyban — krig. Magyar szedett nehéz páronként 280 klg. felüli súlyban — kr. Közép páronként 220—280 klg. súlyban — krig. Könnyű pként 220 klg. terjedő súlyban — krig. III. Szerbia Nehéz pként 260 klg felüli súlyban 52—53 krig. Közép pként 220—260 klg. terjedő súlyban 49—50 krig. Könnyű pként 220 klg terjedő súlyban 47—48 krig.

Sertés létszám 1897 jan. 13-ik napján volt kész letben 4801 drb. 1897. jan. hó 15-ik napján felhjtatott 314 drb. 1897. ja. n. 13-ik napján elszállítatot 163 db. 1897. évi jan. hó 14-ik napjára marad készletben 4952 db. A hizott sertés üzletirányzata — kissé kellemesebb.

Debreczeni városi színház.

Folyó szám. 116. Bérlet szám 94.

Szdrdán 1897 évi január hó 20-an :

B. Ruzsinszky Ilona első felléptével hosszas betegsége után :

A boissy boszorkány.

Vig operette 3 felvonásban, irta Koszta K., zenéjét Zaytz Jenő.

Csütörtökön január 20-án bérletszünetben :

E. Kovács Gyula ur 40 éves színészi jubileuma és első vendég felléptével :

Kéan Edmund.

Színmű 5 felvonásban, irta Dumas Sándor.

MUTATÓ TÁBLA

Függetlenségi könyvtár, nyitva kedd, csütörtökön és szombaton este 6—7-ig.

Nyilvános olvasóterem : Hétfőn, szerdán és szombaton d. u. 3—6 óráig.

A kir. törvényszéknél jegyzőiroda nyitva nétköznapokon d. u. 3—5 óra közt, vasárnap és ünnep napon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a be-

adványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 3 órakor ünnepnapokon d. e. 11 órakor.

A debreczeni kir. járásbíróság szóbeli kezeseket, kérelmeket és nyilatkozatokat fölvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden szerdán.

Népkönyvtár az árok-utczai leányiskolában nyitva van minden szerdán és szombaton délelőtt 11—12 óráig

A Gönczy-egyesület „otthona“ a keresk akad. palotájában

Muzeum, a kollegiumban, nyitva van vasárponként d. e. 10—12-ig.

Január 20. A csizmadia társulat bálja a K. oroná-cs-bau.

Január 23. A függetlenségi kör bálja a Korona disztermében.

Jan. 30. A polgári kör mulatsága.

Jan. 31. Az asztalos ifjuság mulatsága.

Febr. 6. Az ev. Filler Egylet teaestélye a Bika disztermében.

Február 22. A függetlenségi párt bálja a Korona disztermében.

Anyakönyvi hivatalos órák :

Délelőtt :
Hétfőn)
Csütörtökön) 11—12 óráig.
Kedden)
Szerdán) 9—11 óráig.
Pénteken)
Szombaton)
Délután :
Minden hétköznap 2—5 óráig.
Vasárnap délelőtt 9—12 óráig

VASUTI MENETREND.

1896. október hó 1-től.

(Egységes vasuti zóna-idő szerint.)

Debreczenből indul :

Budapest-felé	gyorsvonat reggel	8 ó. 15 p
Budapest—Nagyvárad-felé	délután	12 ó. 36 p
"	délután	3 ó. 48 p
"	este	10 ó. 31 p
P.-Ladány—Nagyvárad felé)	délután	3 ó. 48 p
"	minden kedden déli	12 ó. p
Csak P.-Ladányig vegyes vonat	este	8 ó. 15 p
Szatmár—M.-Sziget felé	délután	4 ó. 07 p
Szatmár—M.-Sziget felé	este	8 ó. — p
"	éjjel	3 ó. 05 p
Csak Szatmárig	reggel	8 ó. 25 p
Miskolcz-Kassa felé.)	reggel	5 ó. 30 p
Miskolcz—Kassa felé ²⁾	este	8 ó. 10 p
Szerencs—S.-A.-U—Kassa felé d. u.		4 ó. 02 p
H.-BüszörményB.-Szt-M felé ról reggel		5 ó. 28 p
"	vásártérről	5 ó. 51 p
"	máv-ról	délután 3 ó. 57 p
"	vásártérről	4 ó. 10 p
F.-Abony felé máv-ról	reggel	4 ó. 42 p
"	vásártérről	5 ó. — p
Ohat—Kócs—Polgár felé máv-ról d. u.		4 ó. 12 p
"	vásártérről d. u.	4 ó. 24 p
Derecske—Nagy-Léta felé	8 ó. r. 35 p. és d. u.	4 ó. 17 p

Debreczenbe érkezik.

Budapest-Nagyvárad felől	délután	3 ó. 47 p
"	gyorsvonat este	7 ó. 09 p
"	reggel	2 ó. 40 p
N.-Várad-Pi-Ladány	reggel	5 ó. 12 p
M.-Sziget—Szatmár felől	reggel	7 ó. 50 p
"	délután	12 ó. 16 p
"	este	10 ó. 16 p
Csak P.-Ladányról	reggel	7 ó. 40 p
Csak Szatmárról	este	6 ó. 58 p
Kassa-Miskolcz felől ³⁾	reggel	8 ó. 37 p
Kassa-S.-A.-Ujhely—Szerencs felől	déli	12 ó. 21 p
Kassa-Miskolcz felől ³⁾	este	7 ó. 50 p
B-Sz-M—H.-Büször felől vásártérré reggel		8 ó. 09 p
"	máv-ra	8 ó. 17 p
"	vásártérré	este 6 ó. 40 p
"	máv-ra	este 6 ó. 49 p
F.-Abony felől vásártérré délután		5 ó. 23 p
"	máv-höz	5 ó. 32 p
Ohat—Kócs—Polgár	vásártérré reggel	7 ó. 50 p
"	m. á. v. hoz	8 ó. — p
Derecske—Nagy-Léta felől r. 7 ó. 25 p. d. u. 3 ó. 18 p		az este 7 ó. 09 p. érk. Gyors-vonat d. u. 2 ó. 15 p
az éjjel 2 ó. 40 p.		személy-vonat este 7 ó. 05 p
az 2 ó. 40		sz. v. (Püspökladányig gy. v. átszállással) este 9 ó. 15 p

Budapestre érkezik :

reggel 8 ó. 40 p	p.-kor ind. gy. v. délután	10 ó. 5 p
déli 12 ó. 36	sz. v. este	8 ó. 10 p.
este 10 ó. 31	reggel	5 ó. 15 p.

1) P.-Ladánytól gyorsvonat.
2) Közvetlen kocsik Miskolczon át Budapestre.
3) Kócsin övecesi Bp-tről Miskolczonát

Köhögés,

rekedtség és elyálkásodás ellen legjobb hatá-szer a **RÉTHY-féle**

PEMETEFŰ-GZUKORKA

mely ezen bajokat megszünteti.

Kapható minden gyógyszerárban. Egy doboz ára **30 kr.** 5 dobozzal **1 frt 50 krért** bérmentve küld.

RÉTHY BÉLA Gyógyszerész, Békés-Csanád.

PACHOLEK KÁROLY

(Alapított 1864-ben)

Első magyar kard-, sarkantyú- és vivőfelszerelési gyár **BUDAPESTEN.**

Gyártótelep: VII., Balassa-utca 5. sz.
Főüzlet: IV., Koronaherceg utca 10.
Külföldi: VIII., Üllői-ut 66. sz.

Ajánlja saját gyártmányú tuzli, gyógyszerési, állatorvosi, légénységi ugymin **dismagyar-jegás és gyermekkardok, sarkantyúk és kardkötő portopeék** olasz, francia és magyar vivőszereit.

Mindenemü javítások elfogadtatnak.

Árjegyzéket franco küldök.

HOFFMANN és TÁRSA

KÖNYVNYOMDÁJÁBAN

DEBRECZEN, főpiacz, a főpostával szemben

mindenféle

Levélborítékok

a következő olcsó árban kaphatók:

	1000 pld frt kr
44 H2. Jó, zöldes levélboríték czégyomással	2.20
44 V2. Jó, szürke	2.20
44 BB. Jó, kékeszürke	2.20
144 GFL. Erős, recézett világos zöld levélboríték czégyomással	2.40
144 LGL. Erős, narancssárga levélboríték czégyomással	2.40
44 AM. Erős, szürke levélboríték czégyom.	2.40
44 AB. Erős, világos szürke levélboríték czégyomással	2.45
144 JED. Erős, kékes szürke levélboríték czégyomással	2.50
144 OGS. Erős, sárga levélboríték czégyomással	2.50
144 RG. Igen jó világos kék, eres levélboríték czégyomással	2.55
44 GK. Igen jó erős kékes eres levélboríték czégyomással	2.50
44 AF. Finom vil. sárga levélboríték czégyom.	2.60
Jute S. Erős jutte boríték czégyomással	2.65
244 A Cellulose igen erős Cellulos sárga levélboríték czégyomással	2.70
244 CG. Cellulose Igen erős Cellulos világos hamuszín levélboríték czégyomással	2.70
244 D. Cellulose. Igen erős Cellulos világos zöld levélboríték czégyomással	2.70
144 BB. Legfinomabb fehér levélbor. czégyom.	3.30
46 BB. fehér okmány levélboríték czégyomással	4.50
46 P. Erős barna okmány levélboríték czégyomással	3.—
41 Patent Erős barna nagyob okmány levélboríték czégyomással	3.20
Erős szürke okmány levélboríték czégyomással	3.80
91 AV. Na y Extra vastag patron levélboríték czégyomással	8.50

Egyébb nyomtatványokat hasonló olcsó árban készítünk el.

Irodai papírok

rendkívüli olcsó árban kaphatók:

Kilog.	Nagyság	100 kr.	500 frt
7/10 10 Finom simított fogalmazó papír, közepérős	34+42	24	1.20
7/12 12 Finom simított fogalmazó papír, erős	34+42	29	1.44
E/10 gs. 10 Finom kék simított fogalmazó papír, közepérős	34+42	31	1.55
E/12 gs. 12 Finom kék simított fogalmazó papír, erős	34+42	40	2.—
7/10 10 Finom simított fehér irodai papír, közepérős	34+42	40	2.—
7/12 12 Finom simított fehér irodai papír, erős	34+42	48	2.40
7/14 14 Finom simított fehér irodai papír, igen erős	34+42	56	2.80
7/16 16 Finom simított fehér irodai papír, vastag	34+42	68	3.40
7/16 16 Legfinomabb fehér minster-papír	34+42	9	4.50

stb., stb., stb.

Koczkázott, egyvonalas és sima

levélpapírok:

a következő olcsó árszámítás mellett kaphatók 1000 pld.

könnyű levélpapír czégyomással 1/2 ives	3 frt — kr
erősebb " " " " " " " "	3 " 50 "
erős finom " " " " " " " "	4 " 50 "
rős oktáv " " " " " " " "	4 " 50 "
merített " " " " " " " "	5 " 50 "
merített erős levélpapír " " " " " "	6 " — "
könnyű sima fehér levélpapír czégyomással 1/2 ives	4 " — "
erősebb sima fehér levélpapír czégyomással fél ives	4 " 50 "
erős sima fehér levélpapír czégyomással fél ives	5 " — "
igen erős sima fehér levélpapír czégyomással fél ives	5 " 50 "

Körleveleket, számlákat és minden egyéb kereskedelmi és magán nyomtatványokat hasonló

olcsó árak mellett szállítunk.

Honi ipar.

A női szépség

kecsességét és eleganciáját nagyon emeli a jó fűző, különösen, — ha oly kitűnő gyárból való mint

GOLDSTEIN KAROLINA

férj. **HOFFERNÉ**

Debreczen főpiacz, Huber-ház a megyeház mellett,

a hol bécsi, párisi, gummi- és sport

ugyszintén **dajkafűző, alkalmi-fűző gummi-részekkel**, valamint **nyári és hasfűző**

vállfűző (gradhalter) mérték után készíttetnek.

Ugyanezen fűzők raktáron is tartatnak és igen olcsó árban kaphatók.

Raktáron fűző 40 krtól

Keszler A. műszerész,

DEBRECZEN, a kereskedelmi akadémia épületében.

Eredeti amerikai varrógépek,

angol és német kerékpár legnagyobb raktára.

Mindenféle gép- és Biczikli részek legolcsóbban csakis nálam kaphatók, valamint mindenemü javításokat **műszerész műhelyemben** pontosan mérsékelt árak mellett készítek

Varrógépek, kerékpárok, írógépek, orvosi műszerek, fog-furrógép, villanygépeket, műlábakat és mindenféle testhordó készülékeket mérték után készítek és javítok.

Nyilvános figyelmeztetés!

Az első egyedül álló varrógép- és kerékpár műszerész javítóműhelye törvényes iparral egyedül Debreczenben.

Nyomatott Hoffmann és Társa könyvnyomdájában Debreczenben. Főpostával szemben.